

รายวิชา ศิลปะ

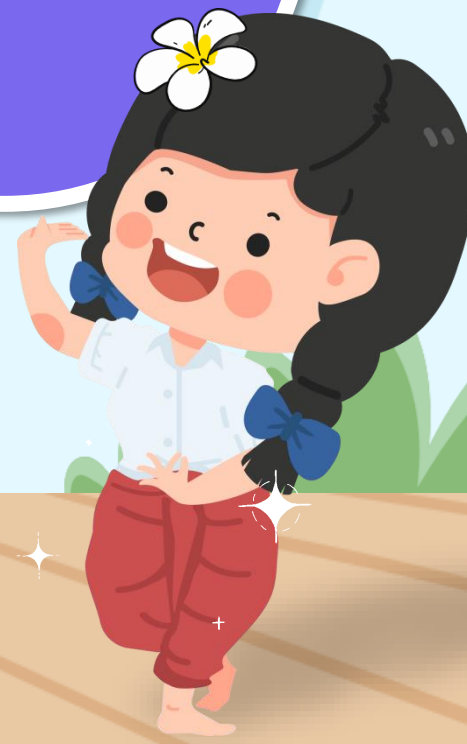
รหัสวิชา ศ๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ครูผู้สอน ครูปิยะณัฐ หนูรัตน์

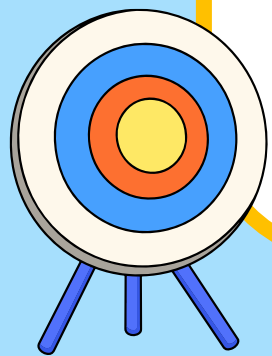
ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและประเภทของภาษาท่าทางนาฏศิลป์ได้
๒. นักเรียนฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์
๓. นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าทางนาฏศิลป์

ทบทวน ความรู้เดิม

นาฏยศัพท์ ส่วนมือ

๑

จิบปรกข้าง

๒

จิบส่งหลัง

นาฏยศัพท์ ส่วนมือ

๑

วงบน

๒

วงล่าง

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

๑

ก้าวเท้า

๒

ยกเท้า

ทบทวนการปฏิบัติ

ให้นักเรียนท่องคำว่า จะ โจง จะ ทิง โจง ทิง
เพื่อเป็นการกำหนดจังหวะในการฝึกให้พร้อมกัน

นาฏยศัพท์ การจับ

๑. จับคว่ำ

๒. จับหงาย

๓. จับปรกหน้า

๔. จับปรกข้าง

๕. จับส่งหลัง

๖. จับล่อแก้ว

นาฏยศัพท์ การตั้งวง

๑. วงบน

๒. วงกลาง

๓. วงล่าง

๔. วงหน้า

๕. วงบัวบาน

นาฏยศัพท์ ส่วนเท้า

๑. ประสมเท้า

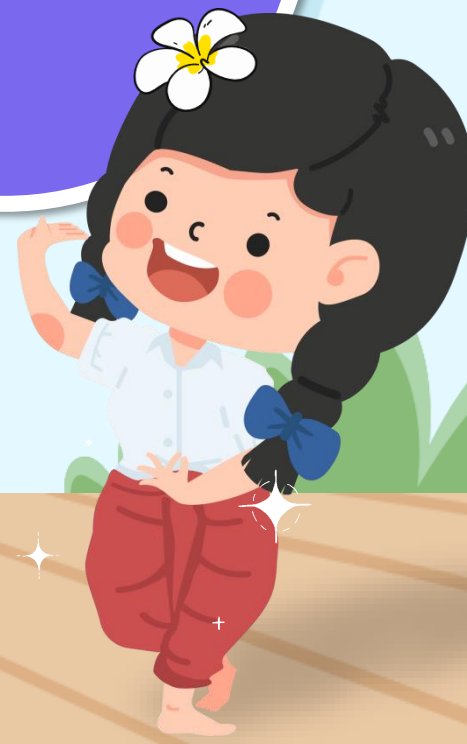
๒. ประเท้า

๓. ยกเท้า

๔. ก้าวเท้า

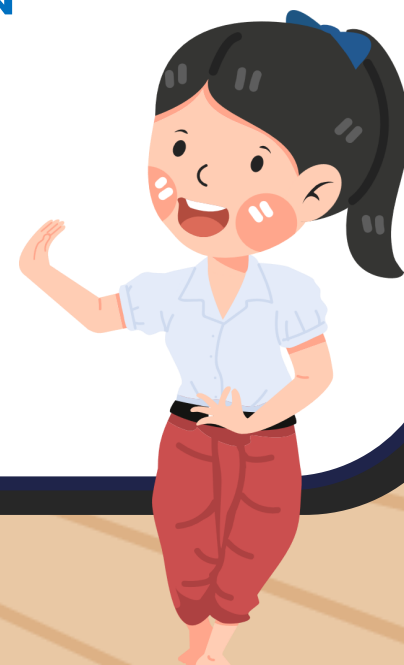

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

เป็นการนำท่าทางต่าง ๆ และลีลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ
เช่น คำพูด กิริยาอาการ อารมณ์ความรู้สึก มาปฏิบัติ
เป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทย ที่มีความหมายแทนคำพูด
ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง

การฝึกปฏิบัติ การฝึกหัดภาษาท่าทางนาฏศิลป์
จะต้องฝึกให้ถูกต้องตามแบบแผน เพื่อสื่อความหมายได้
โดยตรง ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเข้าใจความหมายที่ผู้แสดง
ต้องการสื่อความหมายมากขึ้น

ภาษาท่าเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้สื่อความหมาย ระหว่างผู้แสดงและผู้ชมการแสดงนาฏศิลป์ เพราะทำให้ผู้ชมทราบว่าผู้แสดงกำลังสื่ออะไร หรือกำลังแสดงอารมณ์อย่างไร

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด
๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนกริยาอาการ
๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ ที่ใช้แทนคำพูด

ท่าปฏิเสธ

ท่าปฏิเสธ

ตัวพระ : เท้าขวาก้าวข้าง มือซ้ายเท้าเอว มือขวาตั้งมือปลายนิ้วอยู่ระดับอก ก้นเข้า ส้นฝ่ามือเล็กน้อย ศีรษะเอียงซ้าย สายหน้าเบา ๆ พองาม

ตัวนาง : เท้าซ้ายก้าวหน้า เท้าขวาวางหลังเปิดส้นเท้า ย่อเข่าลง มือขวาตั้งวงข้างหน้าปลายนิ้วอยู่ระดับอก ส้นฝ่ามือเล็กน้อย มือซ้ายจับส่งหลัง ศีรษะเอียงซ้าย สายหน้าเบา ๆ พองาม

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ที่ใช้แทนอิริยาบถ
หรือกิริยาอาการ

ทำนอง

ทำนึ่ง

ตัวพระ : นึ่งพับเพียบไปทางขวา ให้ฝ่าเท้าซ้ายอยู่ตรงหัวเข่าของขาขวา วางมือซ้ายที่หัวเข่าซ้าย งอแขนเล็กน้อย มือขวาวางบนต้นขาขวา และเปิดปลายมือทั้งสองขึ้น ลำตัวตั้งตรง

ตัวนาง : นึ่งพับเพียบไปทางขวา เท้าขวาซ้อนบนเท้าซ้าย มือซ้ายวางมือบนขาขวาด้านนอก มือขวาวางมือบนขาขวาด้านใน งอแขนขวา เปิดปลายมือทั้งสองขึ้น ศีรษะเอียงขวา

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ที่ใช้แทนอารมณ์
ความรู้สึก

ท่าเศร้าโศก

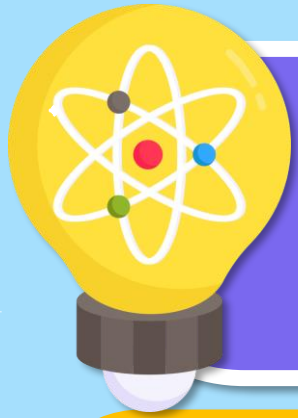

ท่าเศร้าโศก

ตัวพระ : ทำขวาก้าวข้าง ก้มเข้า ประสานลำแขนทั้งสองข้าง วางทาบระดับหน้าท้อง นิ้วชิดติดกัน มือซ้ายทับมือขวา ศีรษะเอียงซ้าย ก้มหน้าเล็กน้อย

ตัวนาง : ทำซ้ายก้าวหน้า ทำขวาเปิดส้นเท้าหลัง ไม่ก้มเข้า ประสานลำแขนทั้งสองข้าง วางทาบระดับหน้าท้อง นิ้วชิดติดกัน มือซ้ายทับมือขวา ศีรษะเอียงซ้าย ก้มหน้าเล็กน้อย

ชั้นปฏิบัติ

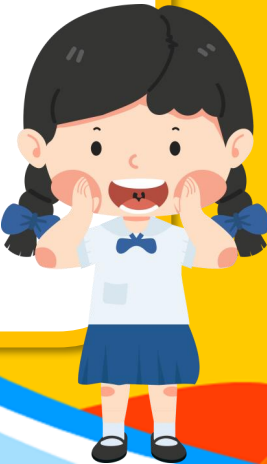
คำชี้แจง : กิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มหรือจับคู่
ฝึกปฏิบัติภาษาท่าทางนาฏศิลป์
และส่งตัวแทนออกมาปฏิบัติ
หน้าชั้นเรียน

คำชี้แจง : บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางช่วยแนะนำ
การฝึกปฏิบัติภาษาท่าทาง
นาฏศิลป์ของนักเรียน

ตัวแทนนักเรียน
ปฏิบัติหน้าที่ชั้นเรียน

สรุป

การเรียนรู้สำหรับวันนี้

ภาษาท่าทางนาฏศิลป์

เป็นการนำท่าทางต่าง ๆ และลีลาที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด
กิริยาอาการ อารมณ์ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทย
ที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับจังหวะเพลง และการขับร้อง
ภาษาท่าทางนาฏศิลป์สามารถแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด
๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนกิริยาอาการ
๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึก

ทำนั่ง

๑

๒

ท่าปฏิบัติ

๑

๒

ท่าเสาโศก

๑

๒

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การใช้นาฏยศัพท์
และภาษาท่าทางนาฏศิลป์
ประกอบเพลง (๑)

